

Sygn. akt VIII Pz 1/19

POSTANOWIENIE

Dnia 15 lutego 2019 r.

Sąd Okręgowy w G. VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Teresa Kalinka

Sędziowie: SSO Patrycja Bogacińska – Piątek

SSO Grzegorz Tyrka

po rozpoznaniu sprawy 15 lutego 2019 w G.

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie U. P.

przeciwko Spółce (...) Spółce Akcyjnej w B.

o świadczenie rekompensacyjne

na skutek zażalenia pozwanej

od punktu 2 postanowienia Sądu Rejonowego w G.

z dnia 13 września 2018 *sygn. akt* VI P 250/18

p o s t a n a w i a:

1. zmienić punkt 2 postanowienia w ten sposób, że zasądzić od powódki na rzecz pozwanej kwotę 500 (pięćset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
2. oddalić zażalenie w pozostałej części;
3. koszty postępowania zażaleniowego znieść wzajemnie między stronami.

(-) SSO Grzegorz Tyrka (-) SSO Teresa Kalinka (-) SSO Patrycja Bogacińska – Piątek

Sędzia Przewodniczący Sędzia

UZASADNIENIE

Powódka domagała się przyznania świadczenie rekompensacyjnego w wysokości 10 000 złotych z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla.

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wskazując, że powódka nabyła prawo do renty rodzinnej po pracowniku, a prawo do rekompensaty przysługuje jedynie wdowom po emerytach i rencistach. U. P. nabyła prawo do renty rodzinnej po zmarłym mężu, który w chwili śmierci był pracownikiem.

Powódka cofnęła pozew ze zrzeczeniem się roszczenia na rozprawie. Postanowieniem z dnia 13 września 2018 roku Sąd Rejonowy w G. umorzył postępowanie i odstąpił od obciążenia powódki kosztami zastępstwa procesowego na podstawie art. 102 k.p.c. Wskazał, że powódka pobiera rentę rodzinną po mężu w wysokości 2300 złotych, a dodatkowo pracuje w wymiarze pół etatu i zarabia od 850 zł do 900 zł. Spłaca dwa kredyty w wysokości 1600 złotych miesięcznie, a na lekarstwa wydaje po 200 złotych miesięcznie. Mieszka sama w domu. Koszty utrzymania nieruchomości wynoszą około 1100 złotych miesięcznie.

Zdaniem Sądu I instancji w sprawie zachodziły przesłanki do zastosowania art. 102 k.p.c, ponieważ sprawa miała charakter precedensowy i w chwili wytaczania powództwa powódka mogła być przekonana o słuszności żądania. Obciążenie powódki kosztami byłoby niesprawiedliwe i niesłuszne.

Pozwana w zażaleniu zarzuciła naruszenie art. 98 i 102 k.p.c. poprzez odstąpienie od obciążania powódki kosztami postępowania mimo przegrania sprawy, a także pomimo zaistnienia przesłanek, o których mowa w art. 102 k.p.c. tj. przypadku szczególnie uzasadnionego. Domagała się zmiany postanowienia i zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 1350 złotych oraz zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego. Poniosła, że powództwo od początku było bezzasadne. Sądy uwzględniając żądania nie znajdują podstaw do odstąpienia od obciążania pozwanej kosztami zastępstwa procesowego, natomiast w przypadku przegranej sprawy przez powodów nagminnie odstępują od obciążania ich kosztami. Nie powinno być pomijane, że pełnomocnik pozwanej z e względu na ogromną ilość spraw sądowych o rekompensaty poniósł skrajnie wielki nakład pracy, który nie jest kompensowany przez Sąd w orzeczeniach o kosztach. Wskazał, że Sąd oceniając sytuację materialną powódki nie musiał uwzględnić wniosku o koszty w pełnej wysokości.

W odpowiedzi na zażalenie powódka wniosła o jego oddalenie, i zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego. Była przekonana, że prawo do rekompensaty jej przysługuje, a pozew musiała wnieść w terminie 14 dni. Dochodzenie postrzeganego słusznie uprawnienia nie może obciążać powódki „karą” w postaci kosztów zastępstwa procesowego. Ponadto sprawa niniejsza jest zbliżona do spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych, które to sprawy przewidują inną skalę obciążeń w przypadku oddalenia odwołania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie zasługuje częściowo na uwzględnienie.

Powódka w niniejszym postępowaniu domagała się zasądzenia kwoty 10000 złotych z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla na podstawie ustawy z dnia 12 października 2017 roku o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla (Dz. U z 2017 poz. 197).

Pozew stanowił „sprzeciw” od decyzji z dnia 19 marca 2018 roku, w której pozwana w sposób jasny uzasadniła podstawę odmowy wypłaty świadczenia.

Z treści pozwu wynika wprost, że powódka miała świadomość, iż przepisy ustawy z dnia 12 października 2017 roku nie przewidują możliwości uwzględnienia żądania. Pozwana w odpowiedzi na pozew ponownie wyjaśniła przyczyny odmowy wypłaty świadczenia, lecz powódka podtrzymała żądanie domagając się jego uwzględnienia z uwagi na zasady współżycia społecznego. Cofnęła pozew, ponieważ trwały prace nad ustawą, która miała poprawić błąd ustawodawcy polegający na niesprawiedliwym pominięciu grupy uprawnionych do deputatu węglowego osób.

Sąd II instancji uznał zażalenie za częściowo uzasadnione, bowiem sytuacja materialna powódki nie uzasadniała zastosowania art. 102 k.p.c. w takim stopniu, aby całkowicie zwolnić ją z obowiązku ponoszenia kosztów. Powódka dysponuje kwotą około 3200 złotych miesięcznie. Podała, że spłaca kredyty i ponosi koszty zakupu lekarstw, lecz nie jest osobą ubogą i częściowo może pokryć koszty zastępstwa procesowego. Nie można zgodzić się z powódką, że zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego jest „karą”. Jest to zasada ponoszenia kosztów w sytuacji przegranej sprawy, a zgodnie z obowiązującymi przepisami tak jest traktowane cofnięcie pozwu. Bez znaczenia pozostaje, że jest to sprawa zbliżona do spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych. Zasada ponoszenia kosztów jest taka sama,

jak w innych sprawach cywilnych, a do kosztów zastępstwa procesowego miałyby zastosowanie te same stawki, bowiem sprawa o rekompensatę nie jest sprawą „o świadczenie pieniężne z ubezpieczenia społecznego” w rozumieniu rozrządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Osoba wnosząca sprawę do Sądu, niezależnie od subiektywnego przekonania o zasadności żądania, winna liczyć się z obowiązkiem poniesienia kosztów. Nie można zgodzić się z powódką, że zasada przewidziana w art. 102 k.p.c. dotyczy wszystkich, „dochodzących postrzeganego jako słusznie przysługującego uprawnienia”. niesprawiedliwe w niniejszej sprawie byłoby nie tylko odstąpienie powódki od obciążania kosztami zastępstwa procesowego, ale również nieprzyznanie kosztów stronie pozwanej. Słusznie podnosi pełnomocnik pozwanej, że roszczenie od początku było bezpodstawne, pozwana sporządziła odpis pozwu odnosząc się do żądania. Nakład pracy pełnomocnika był w niniejszej sprawie niewielki, ale uzasadniał, zdaniem Sądu II instancji, przyznanie kosztów zastępstwa w wysokości 500 złotych. Sąd uwzględnił sytuację materialną powódki, nakład pracy pełnomocnika pozwanej i na podstawie art. 102 zasądził od strony przegrywającej część kosztów zastępstwa procesowego postępowaniu pierwszoinstancyjnym.

Zaskarżone postanowienie w pkt 2 zmieniono na podstawie art. 397 k.p.c. w związku z art. 386 § 1 k.p.c. W pozostałej części zażalenie oddalono na podstawie art. 397 k.p.c. w związku z art. 385 k.p.c. O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c.

(-) SSO Grzegorz Tyrka (-) SSO Teresa Kalinka (-) SSO Patrycja Bogacińska – Piątek

Sędzia Przewodniczący Sędzia